

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

19 август 2024 г.

12:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ¹

Юни 2024 г.

Към края на юни 2024 г. **активите, управлявани от местните и чуждестранните инвестиционни фондове**^{2,3,4}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 10630.7 млн. лева. Техният размер се увеличава с 1746 млн. лева (19.7%) в сравнение с юни 2023 г. (8884.8 млн. лева) и с 560.8 млн. лева (5.6%) спрямо март 2024 г. (10069.9 млн. лева).

Като процент от БВП⁵ **общият размер на активите на местните и чуждестранните инвестиционни фондове** към юни 2024 г. е 5.4%, при 4.8% от БВП към юни 2023 г. и 5.1% към края на март 2024 година.

1. Размер и структура на активите

Към края на юни 2024 г. **активите на местните инвестиционни фондове** достигат 3431.4 млн. лева, като спрямо същия месец на 2023 г. (2821.8 млн. лева) те се увеличават с 609.5 млн. лева (21.6%). В сравнение с март 2024 г. (3262.4 млн. лева) активите се увеличават със 169 млн. лева (5.2%).

Към края на второто тримесечие на 2024 г. **активите на фондовете, инвестиращи в акции**, се увеличават с 482.9 млн. лева (29.9%) до 2096.3 млн. лева при 1613.4 млн. лева към юни 2023 г., а тези на **балансираните фондове и фондовете инвестиращи в недвижими имоти** нарастват с 89.9 млн. лева (22.4%) до 491.2 млн. лева при 401.3 млн. лева към края на юни 2023 година. Спрямо март 2024 г. **активите на фондовете, инвестиращи в акции**, се увеличават със 109.3 млн. лева (5.5%), а на **балансираните фондове и фондовете инвестиращи в недвижими имоти и други** се увеличават с 39.5 млн. лева (8.7%). Средствата, управлявани от **фондовете, инвестиращи в облигации**, нарастват на годишна база с 36.8 млн. лева (4.6%) до 843.8 млн. лева към юни 2024 г. (807 млн. лева към края на юни 2023 г.). В сравнение с март 2024 г. активите на **фондовете, инвестиращи в облигации**, се увеличават с 20.2 млн. лева (2.4%).

Към края на юни 2024 г. относителният дял на активите на **фондовете, инвестиращи в акции** от общия размер на **активите на местните инвестиционни фондове** е 61.1%, при 57.2% към юни 2023 г. и 60.9% към март 2024 година. **Фондовете, инвестиращи в облигации**, притежават 24.6% от общата сума на активите към юни 2024 г. при относителен дял от 28.6% към юни 2023 г. и 25.2% към март 2024 година.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти.

² Разделянето на инвестиционните фондове според вида и инвестиционната им политика е извършено съгласно Регламент № 1073/2013 на Европейската централна банка от 18.10.2013 г., относно статистиката на активите и пасивите на инвестиционните фондове и други нормативни документи на ЕЦБ.

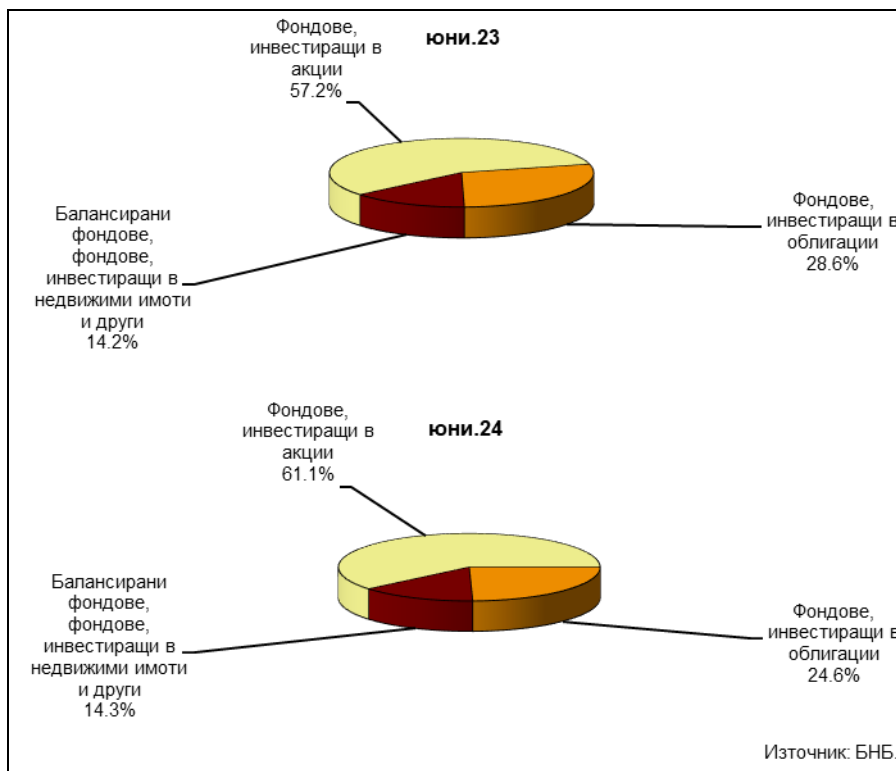
³ Предварителни данни за юни 2024 г. Пълният комплект от таблици за статистиката на инвестиционните фондове и прессъобщението се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Инвестиционни фондове*.

⁴ В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021 г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021 г.

⁵ При БВП в размер на 195 899 млн. лева за 2024 г. (прогноза на БНБ) и 183 743.4 млн. лева за 2023 г. (данни на НСИ от 08.03.2024 г.).

Активи на местните инвестиционни фондове
Структура по видове според инвестиционната политика

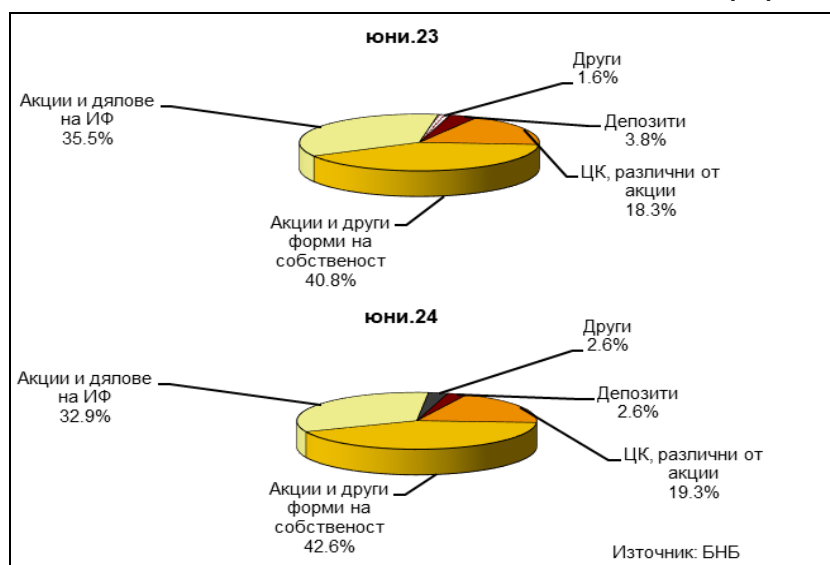
Графика 1

По отношение на **инструментите**, включени в портфейлите на **местните инвестиционни фондове**, към юни 2024 г. спрямо същия месец на 2023 г. инвестициите в **акции и други форми на собственост** се увеличават с 311.6 млн. лева (27.1%) до 1462 млн. лева, тези в **акции/дялове на ИД и ДФ** се увеличават със 127.1 млн. лева (12.7%) до 1130 млн. лева, а средствата, вложени в **ценни книжа, различни от акции**, нарастват със 145.7 млн. лева (28.3%) до 661.2 млн. лева. В сравнение с март 2024 г. инвестициите в **акции и други форми на собственост** се увеличават с 54.2 млн. лв. (3.9%), тези в **акции/дялове на ИД и ДФ** – с 40.8 млн. лв. (3.7%), а средствата вложени в **ценни книжа, различни от акции** се увеличават с 60.9 млн. лева (10.1%). Към края на юни 2024 г. най-големи относителни дялове в общата стойност на активите имат **акциите и другите форми на собственост** – 42.6%, следвани от **акции/дялове на ИД и ДФ** – 32.9% и **ценни книжа, различни от акции** – 19.3%, при съответно 40.8% за **акциите и другите форми на собственост**, 35.5% за **акции/дялове на ИД и ДФ** и 18.3% за **ценни книжа, различни от акции** към края на юни 2023 година. Към март 2024 г. най-големи относителни дялове в общата стойност на активите също имат **акции и други форми на собственост** – 43.2%, следвани от **акции/дялове на ИД и ДФ** – 33.4% и **ценни книжа, различни от акции** – 18.4%.

**Активи на местните инвестиционни фондове
Структура по инструменти**

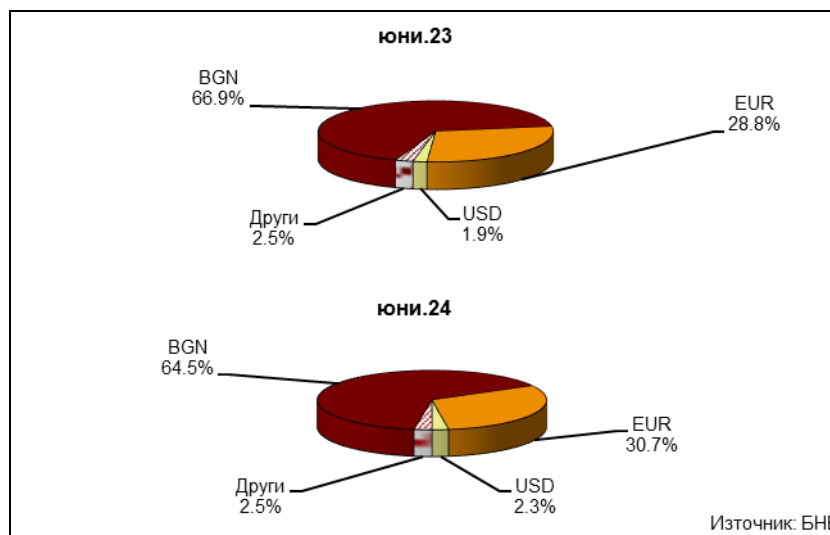
Графика 2

Към края на второ тримесечие на 2024 г. основен дял във **валутната структура** на активите на *местните инвестиционни фондове* имат средствата, деноминирани в **български лева** – 64.5% и в **евро** – 30.7%, при съответно 66.9% и 28.8% към юни 2023 година. Към март 2024 г. активите, деноминирани в **български лева** са 65.3%, а тези в **евро** – 30%.

**Активи на местните инвестиционни фондове
Структура по валути**

Графика 3

Географската структура на ценните книжа⁶ в активите на *местните инвестиционни фондове* показва, че към юни 2024 г. инвестициите в България се увеличават на годишна база с 325.7 млн. лева (22.9%) до 1746.3 млн. лева при 1420.6 млн. лева към края на юни 2023 г., а в останалите държави от Европейския съюз⁶ – с 218.7 млн. лева (21%) до 1260.4 млн. лева при 1041.7 млн. лева към края на юни 2023 година. В сравнение с март 2024 г. инвестициите в България се увеличават със 78.6 млн. лева (4.7%), а в останалите държави от

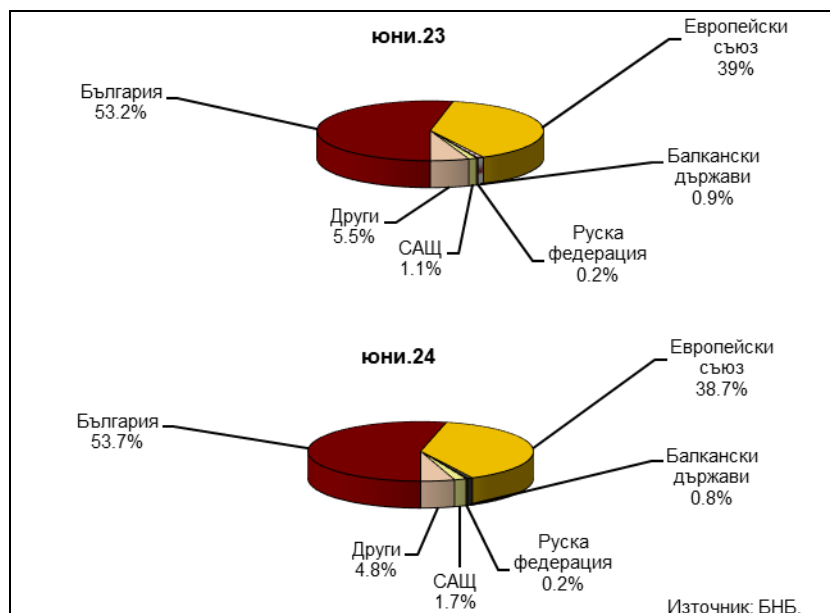
⁶ Ценните книжа включват: ценни книжа, различни от акции (AF.33), акции и други форми на собственост (AF.51) и акции и дялове, емитирани от инвестиционни дружества (ИД) и договорни фондове (ДФ) (AF.52).

⁶ От февруари 2020 г. Европейският съюз не включва Обединеното кралство.

Европейския съюз – с 58.5 млн. лева (4.9%). Относителният дял на активите на инвестиционните фондове в ценни книжа, емитирани от резиденти е 53.7% към юни 2024 г. при 53.2% към края на юни 2023 г. и 53.8% към март 2024 година. Относителният дял на активите на инвестиционните фондове в ценни книжа, емитирани от резиденти на останалите държави от Европейския съюз към юни 2024 г. е 38.7% при 39% към края на юни 2023 г. и 38.8% към март 2024 година.

Ценни книжа, притежавани от местните инвестиционни фондове Географска структура

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

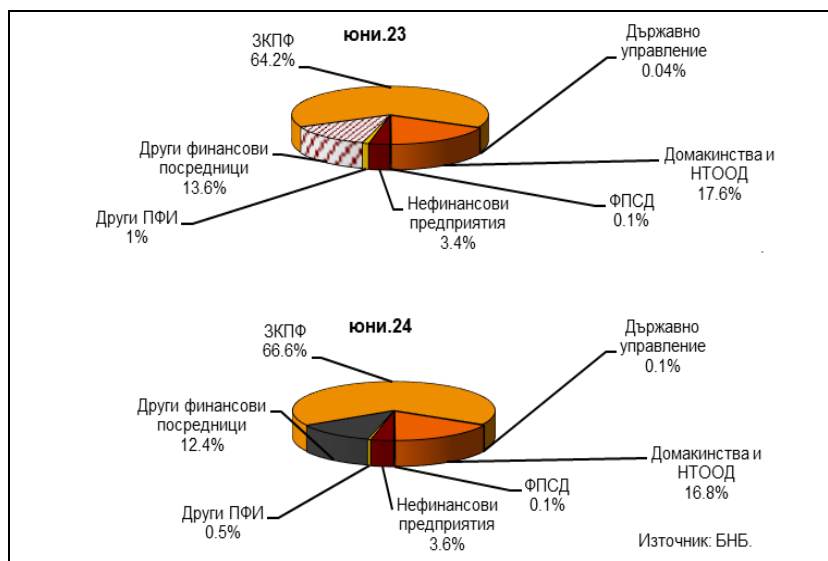
Към края на юни 2024 г. **привлечените от резиденти средства в чуждестранните инвестиционни фондове** са 7199.4 млн. лева. Спрямо същия месец на 2023 г. (6062.9 млн. лева), те се увеличават с 1136.4 млн. лева (18.7%). В сравнение с края на март 2024 г. (6807.5 млн. лева) размерът на пасивите на **чуждестранните инвестиционни фондове** към резиденти на България се увеличава с 391.8 млн. лева (5.8%).

По институционални сектори към края на второ тримесечие на 2024 г. задълженията на **чуждестранните инвестиционни фондове** към сектор **Застрахователни компании и пенсионни фондове** се увеличават с 897.3 млн. лева (23%) до 4792.6 млн. лева при 3895.3 млн. лева към юни 2023 година. Пасивите към сектор **Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинства**, се увеличават със 138.9 млн. лева (13%) до 1208.5 млн. лева към юни 2024 г. при 1069.7 млн. лева към края на второ тримесечие на 2023 година. Спрямо март 2024 г. пасивите на **чуждестранните инвестиционни фондове** към сектор **Застрахователни компании и пенсионни фондове** се увеличават с 309.8 млн. лева (6.9%), а задълженията към сектор **Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинства** нарастват с 45 млн. лева (3.9%). Основни инвеститори в **чуждестранните инвестиционни фондове** към края на юни 2024 г. са **Застрахователните компании и пенсионните фондове** (66.6%) и **Домакинствата и нетърговските организации, обслужващи домакинствата** (16.8%). Към края на юни 2023 г. относителните дялове на двата сектора са съответно 64.2% и 17.6%, а към март 2024 г. – 65.8% и 17.1%.

Привлечени средства на резиденти в чуждестранните инвестиционни фондове

Структура по институционални сектори

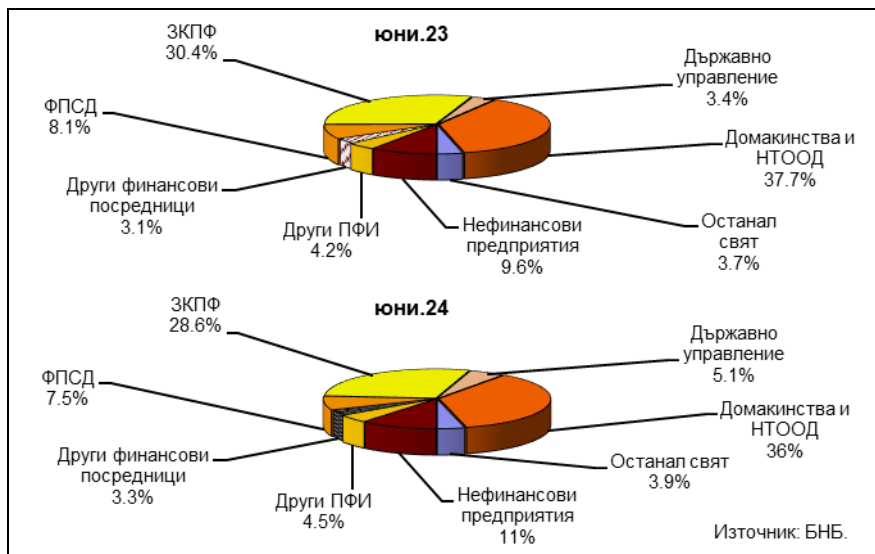
Графика 5

Към края на юни 2024 г. **пасивите на местните инвестиционни фондове** са 3431.4 млн. лева, като размерът на собствения им капитал е 3415.7 млн. лева. Към края на второ тримесечие на 2024 г. задълженията на **местните инвестиционни фондове** в собствения капитал към **резиденти** са 3281.1 млн. лева (96.1%), а към сектор **Останал свят** – 134.5 млн. лева (3.9%). Спрямо юни 2023 г. пасивите в собствения капитал към **резиденти** се увеличават с 572.2 млн. лева (21.1%), а към **нерезиденти (сектор Останал свят)** нарастват с 31.2 млн. лева (30.2%). **По институционални сектори** към юни 2024 г. спрямо същия месец на предходната година се увеличават задълженията на **местните инвестиционни фондове** към резиденти в сектор **Застрахователни компании и пенсионни фондове** със 121.5 млн. лева (14.2%) до 976.1 млн. лева, а към сектор **Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинства** – с 171.1 млн. лева (16.1%) до 1230.5 млн. лева. Спрямо март 2024 г. задълженията на **местните инвестиционни фондове** в собствения капитал към **резиденти** се увеличават със 154.8 млн. лева (4.9%), а към **нерезиденти** с 10.3 млн. лева (8.3%). **По институционални сектори** към юни 2024 г. спрямо края на предходното тримесечие пасивите на **местните инвестиционни фондове** към резиденти в сектор **Застрахователни компании и пенсионни фондове** нарастват с 31.8 млн. лева (3.4%), а задълженията към резиденти в сектор **Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинствата** – с 61.7 млн. лева (5.3%).

**Собствен капитал на местните инвестиционни фондове
Структура по институционални сектори**

Графика 6

Към края на юни 2024 г. с най-големи относителни дялове в собствения капитал **на местните инвестиционни фондове** са резидентните сектори *Домакинства и НТООД* (36%), *Застрахователни компании и пенсионни фондове* (28.6%) и *Нефинансови предприятия* (11%). Най-големите относителни дялове към юни 2023 г. са съответно 37.7% за сектор *Домакинства и НТООД*, 30.4% за сектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове* и 9.6% за сектор *Нефинансови предприятия*. Относителният дял на сектор *Останал свят (нерезиденти)* е 3.9% от общия размер на собствения капитал към юни 2024 г. при относителен дял 3.7% към края на юни 2023 г. и 3.8% към март 2024 година.

СТАТИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ

АКТИВИ

УПРАВЛЯВАНИ СРЕДСТВА ОТ ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ ПО ВИДОВЕ ФОНДОВЕ ^{1,2,3}

Таблица 1

Вид фонд	Брой фондове			Управлявани средства в млн. лв.		
	30.VI.2023 г.	31.III.2024 г.	30.VI.2024 г.	30.VI.2023 г.	31.III.2024 г.	30.VI.2024 г.
Инвестиционни фондове – общо	1513	1560	1585	8884.8	10069.9	10630.7
Чуждестранни инвестиционни фондове	1362	1405	1427	6062.9	6807.5	7199.4
Местни инвестиционни фондове – общо	151	155	158	2821.8	3262.4	3431.4
Фондове, инвестиращи в акции	97	98	100	1613.4	1987.0	2096.3
Фондове, инвестиращи в облигации	25	26	27	807.0	823.6	843.8
Балансирани фондове, фондове, инвестиращи в недвижими имоти и други	29	31	31	401.3	451.7	491.2

Предварителни данни за юни 2024 г.

Източници: При местните инвестиционни фондове данните се събират от управляващите дружества и инвестиционните дружества от затворен тип. За чуждестранните инвестиционни фондове данните обхващат пасивите на чуждестранни инвестиционни фондове към местни лица, като източник на информация са местните банки, небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове, институции от сектор Държавно управление и нефинансови предприятия, които инвестират в ценни книжа без посредничество на местно лице инвестиционен посредник.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.

² Разделянето на инвестиционните фондове в представените групи е извършено в съответствие с Регламент № 1073/2013 на Европейската централна банка от 18.10.2013 г. относно статистиката на активите и пасивите на инвестиционните фондове и други нормативни документи на ЕЦБ. В съответствие с тези изисквания разпределението се прави на основата на първоначално обявената инвестиционна политика в Проспектите за публично предлагане на дялове и структурата на портфейла по категория активи, както следва:

Фондовете инвестиращи в акции, инвестират основно в *акции и други форми на собственост и финансови деривати* (рискови активи); Фондовете, инвестиращи в облигации инвестират основно в *ценни книжа, различни от акции и депозити* (нерискови активи);

Балансирани фондове инвестират приблизително по равно в *рискови и нерискови активи*;

Фондовете, инвестиращи в недвижими имоти и други инвестират основно в *нефинансови и други активи*.

³ В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021 г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021 г.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ

Таблица 2

(млн. лв.)

АКТИВИ НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ^{1,3}	30.06.23 г.	30.09.23 г.	31.12.23 г.	31.03.24 г.	30.06.24 г.
Структура по инструменти и валути					
По инструменти	2,821.8	2,902.5	3,144.8	3,262.4	3,431.4
Парични средства в каса (AF.21)	3.2	4.4	1.4	1.3	10.1
Депозити (AF.22 + AF.29)	107.2	95.3	97.0	88.6	89.2
Ценни книжа, различни от акции (AF.33)	515.5	529.9	559.0	600.3	661.2
Акции и други форми на собственост (AF.51)	1,150.4	1,213.9	1,316.5	1,407.8	1,462.0
Акции/дялове на ИД и ДФ (AF.52) ²	1,002.9	1,019.5	1,060.6	1,089.2	1,130.0
Нефинансови активи (AN)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Финансови деривати (AF.34)	2.6	2.0	2.8	4.8	4.3
Други активи (AF.7)	19.8	12.5	58.7	30.1	31.3
Кредити (AF.4)	20.1	25.1	48.8	40.2	43.2
По валути	2,821.8	2,902.5	3,144.8	3,262.4	3,431.4
BGN	1,887.0	1,951.6	2,092.0	2,131.8	2,213.5
EUR	811.6	827.0	925.4	978.2	1,052.1
USD	54.0	54.8	56.0	73.3	79.0
Други	69.3	69.2	71.4	79.0	86.7

Предварителни данни за юни 2024 г.

Източници: Управляващите дружества и инвестиционните дружества от затворен тип.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.

² Акции и дялове, емитирани от инвестиционните дружества (ИД) и договорните фондове (ДФ).

³ В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021 г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021 г.

СТРУКТУРА НА ПОРТФЕЙЛА ОТ ЦЕННИ КНИЖА В АКТИВА НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

Таблица 3
(млн. лв.)

АКТИВИ НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ^{1,5} Структура на портфейла от ценни книжа	30.06.23 г.	30.09.23 г.	31.12.23 г.	31.03.24 г.	30.06.24 г.
По групи страни ²	2668.9	2763.3	2936.1	3097.3	3253.2
България	1420.6	1503.6	1617.4	1667.7	1746.3
Европейски съюз ³	1041.7	1050.5	1114.2	1201.9	1260.4
Балкански държави ⁴	22.9	23.3	23.7	24.3	26.2
Руска федерация	6.1	6.0	6.0	6.1	6.5
САЩ	30.6	33.8	35.1	51.9	56.2
Други	147.0	146.2	139.7	145.3	157.6
По институционални сектори	2668.9	2763.3	2936.1	3097.3	3253.2
Нефинансови предприятия (S.11)	584.4	631.3	720.0	703.5	777.7
Други ПФИ (S.122)	54.7	55.2	56.5	58.0	61.3
Други финансови посредници (S.123)	537.6	563.7	578.1	654.2	629.9
Финансови предприятия със спомагателна дейност (S.124)	226.9	237.3	242.4	232.5	257.7
Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.128 + S.129)	5.6	5.2	5.3	5.1	4.9
Държавно управление (S.13)	11.3	10.9	15.0	14.4	14.8
Сектор <i>Останал свят</i> (S.2)	1248.2	1259.7	1318.7	1429.5	1506.9

Предварителни данни за юни 2024 г.

Източници: Управляващите дружества и инвестиционните дружества от затворен тип.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.² Разпределението по групи страни е по страна на емитент за съответната емисия.³ От февруари 2020 г. Европейският съюз не включва Обединеното кралство.⁴ Включва Турция, Сърбия, Черна гора, Македония, Албания и Херцеговина.⁵ В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021 г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021 г.

СТАТИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ
ПАСИВИ

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ

Таблица 4
(млн. лв.)

ПАСИВИ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ ^{1,2} Структура по институционални сектори	Институционален сектор по ЕСС'2010	30.06.2023 г.			31.03.2024 г.			30.06.2024 г.		
		ОБЩО	Рези- денти	Нерези- денти	ОБЩО	Рези- денти	Нерези- денти	ОБЩО	Рези- денти	Нерези- денти
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ - ОБЩО		8,884.8	8,779.4	105.4	10,069.9	9,944.1	125.8	10,630.7	10,494.5	136.2
<i>Чуждестранни инвестиционни фондове</i>		6,062.9	6,062.9		6,807.5	6,807.5		7,199.4	7,199.4	
<i>Местни инвестиционни фондове</i>		2,821.8	2,716.5	105.4	3,262.4	3,136.5	125.8	3,431.4	3,295.1	136.2
ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ		6,062.9	6,062.9		6,807.5	6,807.5		7,199.4	7,199.4	
<i>Нефинансови предприятия</i>	(S.11)	208.2	208.2		246.1	246.1		260.0	260.0	
<i>Други ПФИ</i>	(S.122)	61.6	61.6		25.9	25.9		35.0	35.0	
<i>Други финансови посредници</i>	(S.123)	822.4	822.4		880.5	880.5		891.5	891.5	
<i>Финансови предприятия със спомагателна дейност</i>	(S.124)	3.4	3.4		4.2	4.2		4.6	4.6	
<i>Застрахователни компании и пенсионни фондове</i>	(S.128 + S.129)	3,895.3	3,895.3		4,482.8	4,482.8		4,792.6	4,792.6	
<i>Държавно управление</i>	(S.13)	2.4	2.4		4.6	4.6		7.1	7.1	
<i>Домакинства и НТООД</i>	(S.14 + S.15)	1,069.7	1,069.7		1,163.5	1,163.5		1,208.5	1,208.5	
МЕСТНИ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ		2,821.8	2,716.5	105.4	3,262.4	3,136.5	125.8	3,431.4	3,295.1	136.2
Собствен капитал		2,812.2	2,708.9	103.3	3,250.7	3,126.4	124.3	3,415.7	3,281.1	134.5
<i>Нефинансови предприятия</i>	(S.11)	270.9	269.7	1.2	356.4	339.2	17.2	395.1	375.3	19.9
<i>Други ПФИ</i>	(S.122)	184.2	116.8	67.4	227.4	153.6	73.7	226.8	153.8	73.1
<i>Други финансови посредници</i>	(S.123)	88.7	85.8	2.9	120.0	116.0	4.0	123.1	113.9	9.2
<i>Финансови предприятия със спомагателна дейност</i>	(S.124)	226.9	226.9	0.0	230.7	230.7	0.0	255.7	255.7	0.0
<i>Застрахователни компании и пенсионни фондове</i>	(S.128 + S.129)	854.7	854.6	0.1	944.4	944.3	0.1	976.2	976.1	0.1
<i>Държавно управление</i>	(S.13)	95.7	95.7	0.0	173.6	173.6	0.0	175.8	175.8	0.0
<i>Домакинства и НТООД</i>	(S.14 + S.15)	1,091.2	1,059.4	31.7	1,198.1	1,168.9	29.3	1,262.9	1,230.5	32.3
Заеми		1.1	1.1	0.0	2.4	2.4	0.0	1.1	1.1	0.0
Финансови деривати		0.0	0.0	0.0	0.3	0.3	0.0	0.2	0.2	0.0
Други		8.4	6.4	2.0	9.1	7.5	1.6	14.4	12.7	1.7

Предварителни данни за юни 2024 г.

Източници: При местните инвестиционни фондове данните се събират от управляващите дружества, инвестиционните дружества от затворен тип и Централния депозитар.

За чуждестранните инвестиционни фондове данните обхващат пасивите на чуждестранни инвестиционни фондове към местни лица, като източник на информация са местните банки, небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове, институции от сектор Държавно управление и нефинансови предприятия, които инвестират в ценни книжа без посредничество на местно лице инвестиционен посредник.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секоритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчетане.² В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021 г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021 г.